

Ново одобрење за продужење употребе глифосата није добило већину у ЕУ

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 16.10.2023 Брой: 10/2023

U petak (13.10.2023) Evropska komisija nije dobila dovoljno odobrenja od država članica EU za produženje dozvole za upotrebu glifosata. Nedostatak kvalifikovane većine za odobravanje herbicida dovodi u pitanje njegovu upotrebu tokom narednih 10 godina na teritoriji EU.

U septembru, Komisija je objavila detaljan predlog za produženje dozvole za upotrebu glifosata.

Kvalifikovana većina zahteva saglasnost najmanje 55% država članica EU, koje takođe moraju da predstavljaju najmanje 65 odsto stanovništva EU.

Ukupno 18 od 27 država članica EU glasalo je „za“, tri su glasale „protiv“, a šest je bilo uzdržano. U zemljama sa glasom „za“ živi 55,03% stanovništva EU, u zemljama sa glasom „ne“ 3,01%, a u zemljama koje su bile „uzdržane“ 41,96%. S obzirom na poziciju „uzdržanosti“ Nemačke, odluka Francuske je trenutno posebno važna u dilemi za i protiv upotrebe glifosata u Evropi.

Sledećih 18 zemalja glasalo je za produženje dozvole za glifosat:

Danska, Estonija, Finska, Grčka, Italija, Irska, Letonija, Litvanija, Poljska, Portugal, Rumunija, Švedska, Slovačka, Slovenija, Španija, Češka, Mađarska i Kipar.

Tri zemlje glasale su protiv produženja dozvole za glifosat:

Hrvatska, Luksemburg i Austrija.

Sledeće zemlje usvojile su poziciju „uzdržanosti“: Belgija, Bugarska, Francuska, Nemačka, Holandija i Malta.

Rizici za potrošače i životnu sredinu

Debate između kritičara i pristalica o tome da li glifosat može biti kancerogen i dalje traju. Tu su i opasnosti po životnu sredinu. Obimna istraga Evropske agencije za bezbednost hrane (EFSA) nedavno nije identifikovala nikakve evidentne rizike, ali je ukazala na nedostatke podataka u nekoliko oblasti.

Prema EFSA-i, aspekti koji nisu konačno razjašnjeni uključuju rizike u ishrani za potrošače i procenu rizika za vodene biljke.

Debate se nastavljaju u novembru

Oko 90% hemijske supstance glifosat koristi se u poljoprivredi za održavanje polja bez korova.

Očekuje se da će se Komisija žaliti u roku od nekoliko nedelja i da će se novo glasanje održati u novembru. Do tada su moguće promene u predlozima zemalja. Mogući scenariji uključuju produženje dozvole na samo pet godina ili uvođenje ograničenja tako da se pesticid može koristiti samo tamo gde trenutno ne postoje alternative za njega.

Ako se ponovo ne postigne kvalifikovana većina za ili protiv predloga u Žalbenom odboru, Evropska komisija može doneti odluku samostalno. To takođe znači da Komisija može nametnuti zabranu upotrebe glifosata, suprotno svom početnom predlogu.

Neki predstavnici vlada vide nedostatak većine za produženje dozvole za glifosat kao jasan znak nepoverenja država članica prema evropskim institucijama. Vlade počinju da sumnjaju u procenu herbicida i sumnjaju da nova dozvola možda nema pravni osnov.

Sa svoje strane, hemijska kompanija Bajer, koja poseduje i prodaje glifosat, uverena je da će u narednoj fazi postupka odobrenja preostale države članice podržati obnovu dozvole koju je predložila Komisija. „Ostajemo uvereni u bezbednost glifosata, koji se uspešno koristi u Evropi i širom sveta skoro 50 godina.“